

U S T A W A

z dnia 8 czerwca 2001 r.

o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady i warunki wykonywania zawodu psychologa oraz zasady organizacji i działania samorządu zawodowego psychologów.

Art. 2. Psycholog wykonuje swój zawód samodzielnie.

Art. 3. Zawód psychologa może wykonywać osoba, która spełnia wymagania określone niniejszą ustawą.

Art. 4. 1. Wykonywanie zawodu psychologa polega na świadczeniu usług psychologicznych, a w szczególności na:

- 1) diagnozie psychologicznej;
- 2) opiniowaniu;
- 3) orzekaniu, o ile przepisy odrębne tak stanowią;
- 4) psychoterapii;
- 5) udzielaniu pomocy psychologicznej.

2. Za wykonywanie zawodu psychologa uważa się także prowadzenie przez psychologa badań naukowych w dziedzinie psychologii lub działalność dydaktyczną w tym zakresie.

3. Usługi psychologiczne świadczyć można na rzecz: osób fizycznych, osób prawnych, a także jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Psychologów, określi, w drodze rozporządzenia, standardy stosowania psychoterapii przez psychologów wobec osób z chorobami i problemami zdrowotnymi określonymi w obowiązującej Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ogłaszanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Art. 5. 1. Psychologowie tworzą samorząd zawodowy, zwany dalej „samorządem”.

2. Osoby wykonujące zawód psychologa i psychologowie-stażysty stają się członkami samorządu psychologów z mocy prawa.

Art. 6. Nadzór nad wykonywaniem ustawy sprawuje minister właściwy do spraw pracy.

Rozdział 2

Prawo wykonywania zawodu psychologa

Art. 7. Prawo wykonywania zawodu psychologa powstaje z chwilą dokonania wpisu na listę psychologów Regionalnej Izby Psychologów.

Art. 8. 1. Na listę psychologów wpisuje się osobę, która łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) uzyskała:
 - a) w Rzeczypospolitej Polskiej tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia lub za granicą wykształcenie uznane za równorzędne w Rzeczypospolitej Polskiej lub
 - b) tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia zdrowia po ukończeniu w Rzeczypospolitej Polskiej jednolitych studiów magisterskich na kierunku psychologia zdrowia;
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) włada językiem polskim w mowie i piśmie w zakresie koniecznym do wykonywania zawodu psychologa;
- 4) odbyła podyplomowy staż zawodowy, pod merytorycznym nadzorem psychologa posiadającego prawo wykonywania zawodu, który ponosi odpowiedzialność za czynności zawodowe wykonywane przez psychologa-stażystę.

2. Warunku określonego w ust. 1 pkt 4 nie stosuje się, o ile umowy międzynarodowe stanowią inaczej.

3. Wpisu na listę psychologów dokonuje Rada Regionalnej Izby Psychologów na wniosek zainteresowanego. Listę prowadzi Rada Regionalnej Izby Psychologów właściwa dla miejsca jego zamieszkania. Podstawą wpisu jest uchwała Rady Regionalnej Izby Psychologów.

4. Wpis na listę psychologów-stażystów następuje na wniosek zainteresowanego, po spełnieniu warunków określonych w ust. 1 pkt 1–3 i podjęciu podyplomowego stażu zawodowego, w trybie określonym w ust. 3.

5. Na listę psychologów wpisuje się cudzoziemca, o ile umowy międzynarodowe to przewidują i przedstawi on aktualne prawo wykonywania zawodu psychologa w państwie pochodzenia.

6. W trakcie podyplomowego stażu zawodowego psycholog uzyskuje ograniczone prawo wykonywania zawodu.

7. Osoba, która zgłosiła Radzie Regionalnej Izby Psychologów zamiar wykonywania zawodu psychologa po upływie 5 lat od ukończenia studiów psychologicznych i podyplomowego stażu zawodowego, albo psycholog, który nie wykonuje zawodu przez okres dłuższy niż 5 lat, odbywa na własny koszt przeszkolenie, którego program i zasady określa Rada Regionalnej Izby Psychologów.

8. Psycholog, który nie wykonuje zawodu, jest obowiązany zawiadomić o tym Radę Regionalnej Izby Psychologów w terminie 3 miesięcy od dnia zaprzestania wykonywania zawodu. Zamiar podjęcia wykonywania zawodu psychologa przed upływem 5 lat od dnia zaprzestania wykonywania zawodu podlega zgłoszeniu do Rady Regionalnej Izby Psychologów w terminie 30 dni od dnia podjęcia wykonywania zawodu.

9. Minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw zdrowia i edukacji określi, w drodze rozporządzenia, warunki odbywania podyplomowego stażu zawodowego, tryb i czas jego odbywania.

Art. 9. 1. Wpis na listę psychologów następuje w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku.

2. W przypadku niedotrzymania terminu, o którym mowa w ust. 1, psychologowi przysługuje skarga na zasadach określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Art. 10. 1. W razie uzasadnionego podejrzenia o niezdolności psychologa do wykonywania zawodu ze względu na stan zdrowia, Rada Regionalnej Izby Psychologów powołuje specjalistyczną komisję, złożoną z lekarzy odpowiednich specjalności, do orzeczenia o zdolności psychologa do wykonywania zawodu.

2. Koszty działalności specjalistycznej komisji oraz wydania przez nią orzeczenia ponosi Rada Regionalnej Izby Psychologów.

3. Jeżeli komisja, o której mowa w ust. 1, orzeknie o niezdolności psychologa do wykonywania zawodu, Rada Regionalnej Izby Psychologów skreśla psychologa z listy psychologów.

4. Jeżeli psycholog odmawia poddania się badaniu, Rada Regionalnej Izby Psychologów może zawiesić go w prawie do wykonywania zawodu na czas nie dłuższy niż 6 miesięcy.

5. Podstawą skreślenia z listy psychologów lub zawieszenia w prawie do wykonywania zawodu jest uchwała Rady Regionalnej Izby Psychologów, od której skreślonemu lub zawieszonemu w prawie wykonywania zawodu przysługuje odwołanie do sądu apelacyjnego właściwego ze względu na siedzibę Rady Regionalnej Izby Psychologów w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

6. Postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 3 i 4, jest poufne. Zastrzeżenie to nie dotyczy osoby, wobec której toczy się postępowanie.

Art. 11. Skreślenie z listy psychologów następuje w przypadku:

- 1) śmierci psychologa;
- 2) wniosku psychologa;
- 3) ubezwłasnowolnienia psychologa prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 4) pozbawienia prawa wykonywania zawodu psychologa prawomocnym orzeczeniem sądu lub komisji dyscyplinarnej;
- 5) określonym w art. 10 ust. 3.

Rozdział 3

Wykonywanie zawodu psychologa

Art. 12. 1. Podjęcie usług psychologicznych następuje za zgodą osoby (klienta) lub grupy osób (klientów) stanowiących podmiot diagnozowania i oddziaływania psychologicznego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Zgoda nie jest wymagana w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu karnego, Kodeksu postępowania karnego oraz w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 oraz z 2019 r. poz. 730).

3. Zgoda na przeprowadzenie badań nie jest wymagana także w stosunku do osób podlegających kwalifikacji wojskowej, kierowanych do specjalności i funkcji zgodnie z kryteriami doboru takich osób do poszczególnych specjalności wojskowych, oraz osób ubiegających się o przyjęcie do zawodowej służby wojskowej.

Art. 13. 1. Psycholog poinformuje klienta o celu postępowania, jego przebiegu, wynikach i sposobie ich udostępniania oraz powinien uzyskać akceptację planowanych czynności.

2. Jeżeli wyniki badań mają służyć nie tylko do informacji klienta, stosuje się przepisy o ochronie danych osobowych.

Art. 14. 1. Psycholog ma obowiązek zachowania w tajemnicy informacji związanych z klientem, uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu.

2. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, gdy:

- 1) poważnie jest zagrożone zdrowie, życie klienta lub innych osób;
- 2) tak stanowią ustawy.

Art. 15. 1. Psycholog może uzyskać tytuł specjalisty w określonej dziedzinie psychologii po odbyciu szkolenia, określonego programem specjalizacji, i złożeniu egzaminu państwowego albo po uznaniu równorzędnego tytułu specjalisty uznanego za granicą.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowe zasady, tryb i warunki uzyskiwania specjalizacji zawodowych przez psychologów, w tym tryb przeprowadzenia egzaminu państwowego, mając na uwadze zapewnienie wysokiego poziomu usług psychologicznych osobom z nich korzystającym.

Art. 16. 1. Tworzy się Komisję Ekspertów do realizacji zadań zawartych w art. 17 ust. 3, art. 18 ust. 3 i art. 19 ust. 1.

2. Minister właściwy do spraw pracy powołuje Komisję Ekspertów w składzie 7 osób.

3. W skład Komisji Ekspertów wchodzi, dysponujący wiedzą w zakresie objętym ustawą:

- 1) przedstawiciel ministra właściwego do spraw pracy – jako przewodniczący;
- 2) przedstawiciel ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 3) przedstawiciel ministra właściwego do spraw zdrowia;
- 4) dwaj przedstawiciele Komitetu Nauk Psychologicznych Polskiej Akademii Nauk;
- 5) dwaj przedstawiciele Krajowej Rady Psychologów.

4. Członkowie Komisji Ekspertów nie mogą pełnić funkcji w organach samorządu psychologów.

5. Koszty działalności Komisji Ekspertów pokrywa minister właściwy do spraw pracy.

6. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, sposób działania Komisji Ekspertów oraz zasady wynagradzania jej członków.

7. Komisja Ekspertów działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw pracy.

Art. 17. 1. Psycholog ma prawo i obowiązek doskonalenia zawodowego w różnych formach kształcenia podyplomowego.

2. Kształcenie podyplomowe mogą prowadzić:

- 1) jednostki organizacyjne upoważnione do tego na mocy odrębnych przepisów;
- 2) inne jednostki organizacyjne i osoby fizyczne po uzyskaniu zezwolenia.

3. Krajowa Rada Psychologów w porozumieniu z Komisją Ekspertów określa standardy kształcenia podyplomowego.

4. Minister właściwy do spraw edukacji wydaje zezwolenia na prowadzenie kształcenia podyplomowego dla podmiotów określonych w ust. 2 pkt 2, uwzględniając standardy określone w ust. 3.

5. Minister właściwy do spraw edukacji wydając zezwolenie, o którym mowa w ust. 4, zasięga opinii ministra właściwego ze względu na kierunek kształcenia podyplomowego.

Art. 18. 1. Psycholog może wykonywać prywatną praktykę psychologiczną, jeżeli posiada:

- 1) prawo wykonywania zawodu oraz
- 2) wpis do Krajowego Rejestru Sądowego oraz do rejestru prywatnych praktyk psychologicznych prowadzonego przez właściwą Radę Regionalnej Izby Psychologów.

2. Prywatna praktyka psychologiczna może być wykonywana jako indywidualna działalność gospodarcza albo w formie spółki partnerskiej, po uzyskaniu zezwolenia właściwego marszałka województwa.

3. Marszałek województwa wydaje zezwolenie, o którym mowa w ust. 2, po uwzględnieniu warunków określonych przez Komisję Ekspertów, zapewniających właściwy poziom świadczenia usług psychologicznych w ramach prywatnych praktyk psychologicznych.

4. W przypadku odmowy wpisu do rejestru prywatnych praktyk psychologicznych psychologowi przysługuje prawo odwołania do ministra właściwego do spraw pracy w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały odmawiającej wpisu.

Art. 19. 1. Komisja Ekspertów ustala i aktualizuje listę metod i narzędzi psychologicznych zastrzeżonych wyłącznie do stosowania przez psychologów.

2. Krajowa Rada Psychologów sprawuje nadzór nad warunkami stosowania, rozpowszechniania i nabywania metod i narzędzi psychologicznych.

Rozdział 4

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Art. 20. Członkowie samorządu psychologów podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za:

- 1) zawinione naruszenie obowiązków zawodowych;
- 2) czyny sprzeczne z zasadami etyki określonymi w Kodeksie Etyki Zawodowej, o którym mowa w art. 40 pkt 3;
- 3) uporczywe uchylanie się od płacenia składek członkowskich.

Art. 21. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana z ostrzeżeniem;
- 3) zawieszenie w prawie do wykonywania zawodu na czas od 3 do 12 miesięcy;
- 4) skreślenie z listy psychologów z pozbawieniem prawa wykonywania zawodu.

Art. 22. Postępowanie dyscyplinarne toczy się przed Regionalną Komisją Dyscyplinarną.

Art. 23. Regionalny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej przed wniesieniem sprawy do Regionalnej Komisji Dyscyplinarnej przeprowadza postępowanie przygotowawcze polegające na zebraniu niezbędnych informacji od osób i instytucji. Niezależnie od wyników tego postępowania wniesienie sprawy następuje nie później niż w ciągu 90 dni od wpłynięcia wniosku.

Art. 24. W postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności zawodowej obwiniony psycholog ma prawo do obrońcy.

Art. 25. 1. Rozpatrzenie sprawy przez Regionalną Komisję Dyscyplinarną powinno nastąpić w terminie 90 dni od jej wpłynięcia.

2. Komisja dyscyplinarna, na wniosek Regionalnego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej, może zawiesić obwinionego w prawie wykonywania zawodu na czas trwania postępowania nie dłużej niż 6 miesięcy.

Art. 26. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęły 3 lata, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli czyn psychologa zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie następuje nie wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach Kodeksu karnego.

3. W razie śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego toczy się ono nadal, jeżeli zażąda tego w terminie dwóch miesięcy od dnia zgonu obwinionego jego małżonek, krewny w linii prostej, brat lub siostra.

Art. 27. Orzeczenie Regionalnej Komisji Dyscyplinarnej jest przesyłane wraz z uzasadnieniem zainteresowanym stronom w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia.

Art. 28. Odwołanie od orzeczenia Regionalnej Komisji Dyscyplinarnej do Krajowej Komisji Dyscyplinarnej przysługuje stronom w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

Art. 29. Członkowie komisji dyscyplinarnych w zakresie orzekania w sprawach odpowiedzialności zawodowej są niezawisli i podlegają tylko ustawom oraz obowiązującym zasadom etyki i deontologii zawodowej.

Rozdział 5

Samorząd psychologów

Art. 30. 1. Samorząd w wykonywaniu swych zadań podlega tylko przepisom prawa.

2. Jednostkami organizacyjnymi samorządu są:

- 1) Krajowa Izba Psychologów, która jest samorządem psychologów na szczeblu krajowym i posiada osobowość prawną;
- 2) Regionalne Izby Psychologów.

Art. 31. 1. Siedzibą Krajowej Izby Psychologów jest miasto stołeczne Warszawa.

2. Obszar działania poszczególnych Regionalnych Izb Psychologów jest zgodny z podziałem administracyjnym kraju na województwa.

Art. 32. Organami samorządu są Krajowy Zjazd Psychologów, Krajowa Rada Psychologów, Krajowa Komisja Rewizyjna, Krajowa Komisja Dyscyplinarna, Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej, Regionalny Zjazd Psychologów, Regionalna Rada Psychologów, Regionalna Komisja Rewizyjna, Regionalna Komisja Dyscyplinarna i Regionalny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej.

Art. 33. 1. Zadaniem samorządu psychologów jest w szczególności:

- 1) dbałość o przestrzeganie standardów wykonywania zawodu psychologa;
- 2) nadzór nad przestrzeganiem zasad etyki zawodowej psychologa;
- 3) ochrona prawna metod i narzędzi psychologicznych;
- 4) reprezentowanie zawodu psychologa i ochrona jego interesów;
- 5) współpraca z Komisją Ekspertów, szkołami wyższymi, jednostkami badawczo-rozwojowymi oraz towarzystwami naukowymi w kraju i za granicą;
- 6) opiniowanie aktów prawnych dotyczących zawodu psychologa;
- 7) współpraca z organami władzy i administracji rządowej i samorządowej, związkami zawodowymi i samorządami zawodowymi oraz innymi organizacjami społecznymi w sprawach związanych z wykonywaniem zawodu psychologa;
- 8) zarządzanie majątkiem jednostek organizacyjnych samorządu psychologów;
- 9) zarządzanie majątkiem i działalnością gospodarczą izb psychologów.

2. Zadania określone w ust. 1 organy samorządu psychologów wykonują w szczególności przez:

- 1) prowadzenie list psychologów i psychologów-stażystów;
- 2) stwierdzenie prawa wykonywania zawodu psychologa;
- 3) określenie zasad odbywania podyplomowego stażu zawodowego;
- 4) prowadzenie rejestru prywatnych praktyk psychologicznych;
- 5) określanie standardów i programów studiów podyplomowych dla psychologów oraz opiniowanie zasad i warunków uzyskiwania specjalizacji zawodowej;
- 6) prowadzenie wykazu chronionych metod psychologicznych;
- 7) występowanie w obronie indywidualnych i zbiorowych interesów członków samorządu psychologów;
- 8) kontrola warunków wykonywania zawodu.

Art. 34. Wybory do organów samorządu odbywają się w głosowaniu tajnym w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

Art. 35. 1. Czynne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom izb psychologów.

2. Bierne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom izb psychologów, z zastrzeżeniem art. 37 ust. 3.

Art. 36. Organy samorządu podejmują uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków danego organu; w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

Art. 37. 1. Kadencja organów samorządu trwa cztery lata, ale działają one do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych organów.

2. Tę samą funkcję w organach izb psychologów można pełnić nie dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.

3. Co najmniej siedmioletni staż pracy w zawodzie jest wymagany w stosunku do:

- 1) członków komisji dyscyplinarnych;
- 2) rzecznika odpowiedzialności zawodowej i jego zastępców.

4. Mandat członka organu samorządu psychologów wygasa wskutek:

- 1) zrzeczenia się mandatu;
- 2) skreślenia z listy członków izby psychologów;
- 3) zawieszenia w prawie wykonywania zawodu psychologa;
- 4) ukarania prawomocnym orzeczeniem komisji dyscyplinarnej;
- 5) odwołania przez organ, który dokonał wyboru;
- 6) śmierci.

Rozdział 6

Krajowa Izba Psychologów

Art. 38. Najwyższą władzą Krajowej Izby Psychologów jest Krajowy Zjazd Psychologów.

Art. 39. 1. W Krajowym Zjeździe Psychologów biorą udział delegaci wybrani przez regionalne zjazdy oraz, z głosem doradczym, niebędący delegatami członkowie ustępujących organów Krajowej Izby Psychologów.

2. Liczbę delegatów z poszczególnych regionalnych izb określa Krajowa Rada zgodnie ze statutem samorządu, o którym mowa w art. 40 pkt 1.

3. Krajowy Zjazd zwołuje Krajowa Rada co 4 lata.

Art. 40. Do zadań Krajowego Zjazdu Psychologów należy:

- 1) uchwalanie statutu samorządu psychologów, określenie trybu i warunków przeprowadzania wyborów do organów samorządu, określenie liczby członków tych organów, trybu ich odwoływania oraz uchwalanie regulaminu organów

Krajowej Izby Psychologów i ramowych regulaminów organów samorządowych;

- 2) uchwalenie programu działania Izby Krajowej;
- 3) uchwalenie Kodeksu Etyki Zawodowej;
- 4) uchwalanie absolutorium dla Krajowej Rady Psychologów, Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Dyscyplinarnej i Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej;
- 5) wybieranie przewodniczącego i członków Krajowej Rady, członków Krajowej Komisji Rewizyjnej, członków Krajowej Komisji Dyscyplinarnej oraz Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i jego zastępców;
- 6) określanie wysokości składki członkowskiej oraz ustalanie zasady jej podziału.

Art. 41. 1. Krajową Radę Psychologów stanowią przewodniczący i członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd Psychologów oraz członkowie wybrani bezpośrednio przez zjazdy regionalne, po jednym z każdej izby.

2. Krajowa Rada Psychologów zbiera się nie rzadziej niż raz na kwartał.

3. Krajowa Rada Psychologów wybiera spośród swoich członków Zarząd. W skład Zarządu wchodzi poza przewodniczącym wybrani spośród członków Krajowej Rady Psychologów wiceprzewodniczący, sekretarz, skarbnik i członkowie.

4. Zarząd Krajowej Rady Psychologów jest jej organem wykonawczym i jest odpowiedzialny za swą działalność przed Krajową Radą Psychologów.

Art. 42. Do zakresu działania Krajowej Rady Psychologów należy:

- 1) przygotowanie projektu statutu samorządu zawodowego psychologów;
- 2) zapewnienie właściwych standardów wykonywania zawodu psychologa poprzez:
 - a) wnioskowanie do Rady Ministrów o określenie zasad, trybu i warunków uzyskiwania specjalizacji zawodowych,
 - b) określanie zasad i warunków doskonalenia zawodowego,
 - c) określanie merytorycznych zasad odbywania podyplomowego stażu zawodowego;
- 3) określanie zasad działalności samorządu i jego organów, a także określanie zasad prowadzenia listy psychologów i psycho-logów-stażystów i rejestru prywatnych praktyk psychologicznych;
- 4) uchwalanie budżetu Krajowej Rady Psychologów i przyjmowanie na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej sprawo-zdań z jego wykonania przez Zarząd;

- 5) prowadzenie działalności informacyjnej, w tym wydawanie biuletynu;
- 6) delegowanie swoich przedstawicieli do Komisji Ekspertów.

Art. 43. 1. Do zakresu działania Przewodniczącego Krajowej Rady Psychologów należy reprezentowanie Krajowej Rady na zewnątrz oraz kierowanie bieżącą pracą Zarządu.

2. Przewodniczący Krajowej Rady Psychologów może powołać rzecznika prasowego Krajowej Rady Psychologów.

Art. 44. Do zakresu działania Zarządu Krajowej Rady Psychologów należy:

- 1) kierowanie bieżącymi pracami Krajowej Rady Psychologów;
- 2) przygotowanie projektów uchwał dla Krajowej Rady Psychologów;
- 3) realizacja uchwał Krajowej Rady Psychologów;
- 4) realizacja budżetu samorządu;
- 5) przedkładanie sprawozdań Krajowej Radzie Psychologów z realizacji budżetu i innych uchwał Krajowej Rady Psychologów.

Art. 45. 1. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Psychologów zwołuje Krajowa Rada Psychologów:

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 3) na wniosek co najmniej 1/3 regionalnych rad.

2. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Psychologów zwołuje się w ciągu 30 dni od dnia wpłynięcia wniosku.

Art. 46. Do zakresu działania Krajowej Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) kontrola Zarządu Krajowej Rady Psychologów w zakresie działalności finansowej i gospodarczej;
- 2) przedstawianie sprawozdań z działalności kontrolnej Krajowej Radzie Psychologów i Krajowemu Zjazdowi Psychologów;
- 3) występowanie na Krajowym Zjeździe z wnioskiem o udzielenie absolutorium Krajowej Radzie Psychologów.

Art. 47. 1. Krajowa Komisja Dyscyplinarna przygotowuje projekt regulaminu pracy Krajowej Komisji Dyscyplinarnej.

2. Krajowa Komisja Dyscyplinarna rozpatruje odwołania od orzeczeń regionalnych komisji dyscyplinarnych oraz odwołania.

3. Orzeczenia Krajowej Komisji Dyscyplinarnej, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 4 oraz art. 48, są ostateczne.

Art. 48. Od orzeczenia wydanego przez Krajową Komisję Dyscyplinarną przysługuje stronom, Ministrowi Sprawiedliwości, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Przewodniczącemu Krajowej Rady Psychologów odwołanie do właściwego miejscowo sądu apelacyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia Krajowej Komisji Dyscyplinarnej wraz z uzasadnieniem.

Art. 49. 1. Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej przed rozpatrzeniem sprawy może przeprowadzić postępowanie polegające na uzupełnieniu materiałów sprawy dodatkowymi informacjami od osób i instytucji.

2. Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej w imieniu Krajowej Komisji Dyscyplinarnej składa sprawozdania ze swej działalności Krajowemu Zjazdowi Psychologów.

Art. 50. Działalność samorządu jest finansowana:

- 1) ze składek psychologów i psychologów-stażystów;
- 2) z działalności gospodarczej;
- 3) z innych źródeł, a w szczególności z zapisów, darowizn, dotacji, grantów.

Rozdział 7

Regionalne Izby Psychologów

Art. 51. Psychologowie i psychologowie-stażysci zamieszkali na terenie danego województwa tworzą Regionalną Izbę Psychologów.

Art. 52. Najwyższą władzą Regionalnej Izby Psychologów jest Zjazd Regionalny.

Art. 53. 1. W zjeździe Regionalnej Izby Psychologów uczestniczą wszyscy psychologowie należący do danej izby oraz bez prawa głosu psychologowie-stażysci tej izby.

2. Jeżeli liczba członków Regionalnej Izby Psychologów przekracza 300 osób, Zjazd Regionalnej Izby Psychologów stanowią delegaci w liczbie określonej przez statut samorządu zatwierdzony przez Krajowy Zjazd Psychologów.

3. Zjazd Regionalnej Izby Psychologów zwołuje Regionalna Rada nie mniej niż dwa razy w okresie kadencji. Zjazd odbywający się co cztery lata jest zjazdem sprawozdawczo-wyborczym i uczestniczą w nim także, z głosem doradczym, niebędący delegatami członkowie ustępujących organów izby.

4. Do zadań Zjazdu Regionalnej Izby Psychologów należy:

- 1) podejmowanie uchwał w sprawach objętych zakresem działania izby;

- 2) uchwalenie budżetu, ustalanie zasad gospodarki finansowej izby oraz zatwierdzenie sprawozdań Rady Regionalnej Izby Psychologów z jego wykonania;
- 3) rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznych i kadencyjnych sprawozdań Regionalnej Rady, Regionalnej Komisji Rewizyjnej, Regionalnej Komisji Dyscyplinarnej oraz Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej;
- 4) uchwalenie regulaminów organów samorządu psychologów zgodnych z wymaganiami statutu, o którym mowa w art. 40 pkt 1;
- 5) wybór przewodniczącego i członków Regionalnej Rady, członków Regionalnej Komisji Rewizyjnej, członków Regionalnej Komisji Dyscyplinarnej oraz Regionalnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i jego zastępców;
- 6) wybór przedstawiciela wchodzącego do Rady Krajowej Izby Psychologów;
- 7) wybór delegatów na Krajowy Zjazd Psychologów.

Art. 54. 1. Nadzwyczajny Regionalny Zjazd Psychologów zwołuje Regionalna Rada na wniosek:

- 1) Krajowej Rady Psychologów;
- 2) Regionalnej Komisji Rewizyjnej;
- 3) co najmniej 1/3 członków regionalnej izby.

2. Nadzwyczajny Regionalny Zjazd Psychologów zwołuje się w ciągu 30 dni od dnia wpłynięcia wniosku.

Art. 55. 1. Działalnością Regionalnej Izby Psychologów w okresie między regionalnymi zjazdami kieruje Rada Regionalnej Izby Psychologów.

2. W skład Regionalnej Rady wchodzi przewodniczący i członkowie. Na wniosek przewodniczącego Rada wybiera spośród swoich członków zastępców przewodniczącego, sekretarza i skarbnika.

3. Do zakresu działania Regionalnej Rady Psychologów należy przede wszystkim przestrzeganie standardów wykonywania zawodu psychologa, realizowane przez:

- 1) organizację doskonalenia zawodowego psychologa;
- 2) nadzór nad należyтым wykonywaniem zawodu przez psychologów;
- 3) nadzór nad należyтым przebiegiem podyplomowego stażu zawodowego psychologów-stażystów poprzez zapewnienie opiekuna merytorycznego stażu i pokrycie jego wynagrodzenia;
- 4) prowadzenie rejestru psychologów i psychologów-stażystów z danego regionu;

- 5) prowadzenie rejestru prywatnych praktyk psychologicznych;
- 6) współpracę z marszałkiem województwa w zakresie nadzoru nad zgodnym z zezwoleniem wykonywaniem prywatnych praktyk psychologicznych;
- 7) wykonywanie uchwał Regionalnego i Krajowego Zjazdu Psychologów;
- 8) wykonywanie zadań zleconych przez Krajową Radę Psychologów;
- 9) zarządzanie majątkiem i działalnością gospodarczą izby.

4. W posiedzeniach Regionalnej Rady mają prawo uczestniczyć przedstawiciele Regionalnej Komisji Rewizyjnej, przewodniczący Regionalnej Komisji Dyscyplinarnej oraz Regionalny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej.

Art. 56. 1. Do zakresu działania przewodniczącego Regionalnej Rady należy:

- 1) reprezentowanie Rady na zewnątrz;
- 2) proponowanie Radzie kandydatów spośród jej członków na zastępców przewodniczącego, sekretarza i skarbnika Rady.

2. Przewodniczący Regionalnej Rady może powołać rzecznika prasowego Rady.

Art. 57. Regionalna Komisja Rewizyjna:

- 1) kontroluje działalność regionalnej izby, w tym finansową i gospodarczą;
- 2) przedstawia sprawozdania z działalności kontrolnej Regionalnemu Zjazdowi;
- 3) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium Regionalnej Radzie;
- 4) może wystąpić z wnioskiem o zwołanie Nadzwyczajnego Regionalnego Zjazdu.

Art. 58. 1. Do zadań Regionalnej Komisji Dyscyplinarnej należy rozpatrywanie spraw z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków regionalnych izb.

2. Regionalna Komisja Dyscyplinarna składa roczne i kadencyjne sprawozdanie Regionalnemu Zjazdowi.

Art. 59. 1. Do kompetencji Regionalnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej należy wnoszenie spraw do Regionalnej Komisji Dyscyplinarnej:

- 1) z urzędu, w przypadkach określonych w art. 20;
- 2) na wniosek zainteresowanej osoby lub instytucji.

2. Regionalny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej składa okresowe i kadencyjne sprawozdanie Regionalnemu Zjazdowi.

Art. 60. Regionalny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej przed Regionalną Komisją Dyscyplinarną pełni rolę oskarżyciela.

Rozdział 8

Przepis karny

Art. 61. 1. Osoba, która świadczy usługi psychologiczne, nie mając prawa wykonywania zawodu psychologa,

podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

2. W przypadku określonym w ust. 1 orzekanie następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 62. 1. Minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z istniejącymi ogólnopolskimi stowarzyszeniami zrzeszającymi psychologów i związkami zawodowymi psychologów powoła w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy Komitet Organizacyjny Izb Psychologów, zwany dalej „Komitetem”.

2. Zadaniem Komitetu, o którym mowa w ust. 1, jest:

- 1) opracowanie regulaminów wyborów delegatów na pierwszy Krajowy Zjazd Psychologów i wyboru tymczasowych organów izb oraz projektu regulaminu pierwszego Krajowego Zjazdu Psychologów;
- 2) zwołanie, zgodnie z przepisami ustawy, pierwszych regionalnych zjazdów oraz Krajowego Zjazdu Psychologów.

3. Do czasu wyboru krajowych organów samorządu psychologów Komitet ma uprawnienia Krajowej Rady Psychologów.

Art. 63. 1. Psychologów, którzy w dniu wejścia w życie ustawy posiadali dyplom magistra psychologii lub dyplom magistra filozofii chrześcijańskiej ze specjalizacją filozoficzno-psychologiczną uzyskany na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim do 1 października 1981 r. lub dyplom magistra filozofii chrześcijańskiej w zakresie psychologii uzyskany w Akademii Teologii Katolickiej do końca 1992 r. oraz pracowali w zawodzie co najmniej dwa lata, wpisuje się na listę psychologów Regionalnej Izby Psychologów, na której obszarze wykonują zawód.

2. Osoby zatrudnione na stanowiskach psychologów, które nie spełniają warunków określonych w ust. 1, mogą w okresie 1 roku od wejścia w życie ustawy wystąpić do Krajowej Rady Psychologów z wnioskiem o przyznanie prawa wykonywania zawodu, który zostanie rozpatrzony w terminie 3 miesięcy od dnia jego wpłynięcia.

Art. 64. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r., z wyjątkiem art. 62 ust. 1, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁾.

¹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 18 lipca 2001 r.